

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

*Załącznik do uchwały Nr XII/...../2015
Rady Powiatu w Olecku z dnia 26 listopada 2015r.*

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO NA LATA 2016-2025

Starostwo Powiatowe w Olecku
ul. Kolejowa 32
19-400 Olecko

Listopad 2015

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

AUTORZY DOKUMENTU:

Kierownik zespołu:

Edward Adamczyk – Sekretarz Powiatu

Radni Rady Powiatu:

Józef Krajewski

Grzegorz Kłoczko

Tomasz Dziokan

Zarząd Powiatu:

Karol Czerwiński

Pracownicy Starostwa Powiatowego:

Sylwia Syperowicz – Skarbnik Powiatu

Urszula Nejfert - Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury, Sportu i Promocji

Karina Bielawska - Wydział Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Olecku

Przedstawiciele jednostek organizacyjnych powiatu:

Katarzyna Mróz - Dyrektor Centrum Medycznego Zakład Opieki Zdrowotnej – Olmedica Sp. z o.o. w Olecku

Emilia Urbanowicz - Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Długoterminowej Olecko Kolonia

Wiesława Szymczyk – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku

Celina Górską – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Olecku

Dariusz Kozłowski - Dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg w Olecku

oraz

Mieczysław Błażukiewicz - Kierownik Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Olecku

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

WPROWADZENIE

Strategia rozwoju Powiatu Oleckiego jest dokumentem planistycznym wyznaczającym najważniejsze kierunki rozwoju, zadania oraz metody weryfikacji osiągniętych na etapie wdrażania rezultatów. Jest przy tym najważniejszym dokumentem wspólnoty samorządowej i wyrazem polityki rozwoju przyjętej w drodze uzgodnień i debaty publicznej. Dobra, czyli skuteczna strategia, nie tylko jest dokumentem przygotowanym w poprawny metodologicznie sposób, ale przede wszystkim jest dokumentem nie oderwanym od rzeczywistości – jest dokumentem wpisującym się w system zarządzania Powiatem. To jest nowe podejście do realizacji polityk publicznych, przygotowujących Polskę do kreowania zrównoważonego, trwałego i intensywnego rozwoju z racjonalnym wykorzystaniem w pierwszej kolejności endogenicznych potencjałów (zasobów) i wsparciem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej w nowym okresie programowania.

Strategia Rozwoju Powiatu Oleckiego do roku 2015 powstała w wyniku aktualizacji Strategii z lat 2003-2015 i jest już trzecim etapem planowania strategicznego zapoczątkowanego w 1999r. przez władze powiatu olecko-gołdapskiego.

Podjęcie prac nad aktualizacją wynika z kilku powodów:

- w otoczeniu wojewódzkim i krajowym zaszły znaczne zmiany spowodowane głównie dalszym rozwojem;
- na poziomie wojewódzkim i krajowym przygotowano nowe dokumenty strategiczne;
- strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025;
- strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo;
- krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, miasta, obszary wiejskie.

Niniejszy dokument stanowi kontynuację dotychczasowej myśli strategicznej, w szczególności w zakresie:

- wizji rozwoju powiatu;
- układu priorytetów rozwoju, głównych celów rozwojowych oraz celów operacyjnych.

Strategia powinna mobilizować wszystkie siły społeczne do efektywnego wykorzystania miejscowego potencjału gospodarczego, wyznaczać harmonogram prac niezbędnych do realizacji postawionych celów a także przewidywać działania alternatywne. Wybór priorytetów rozwojowych musi być dokonany przy zachowaniu zasad partnerstwa i winien stanowić wypadkową zarówno obiektywnej sytuacji, jak i oczekiwań interesów społecznych.

Podstawowymi partnerami władz powiatowych są w tym zakresie mieszkańcy, samorządy gminne, organizacje społeczne, gospodarcze, partie polityczne, kościół rzymskokatolicki i inne związki wyznaniowe, itp.

Wynikiem realizacji strategii rozwoju ma być stwarzanie miejsca przyjaznego dla ludzi pragnących korzystać z możliwości cywilizacyjnych, dla których ważne jest przebywanie w zdrowym i bezpiecznym środowisku.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

Mieszkańcy powiatu oleckiego powinni mieć zagwarantowaną możliwość szerokiego dostępu do dóbr kultury, oświaty, ochrony zdrowia i usług pomocy społecznej oraz korzystać z osiągnięć postępu technicznego i gospodarczego.

Zaproponowane w niniejszym opracowaniu kierunki działań stanowią bazę do formułowania programów operacyjnych i branżowych w poszczególnych istotnych dziedzinach rozwoju powiatu. Będą one traktowane jako przedsięwzięcia gospodarcze, kulturowe, marketingowe itp. Ich realizacja winna spowodować znaczną poprawę jakości życia w powiecie. Zakłada się, że główna część środków finansowych niezbędnych do realizacji projektów pozyskana zostanie z funduszy Unii Europejskiej i budżetu państwa.

Podstawowe dane o powiecie

Podział administracyjny i położenie

Powiat olecki położony jest w północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego i graniczy na północy z powiatem gołdapskim, na zachodzie z powiatem giżyckim i na południu z powiatem ełckim, które to powiaty należą do województwa warmińsko-mazurskiego. Granica wschodnia powiatu stanowi jednocześnie granicę wschodnią województwa i tutaj powiat olecki sąsiaduje z powiatem suwalskim województwa podlaskiego.

Położenie powiatu oleckiego

Powiat tworzą cztery gminy :

- Gmina miejsko-wiejska Olecko, o powierzchni 26674 ha, którą zamieszkuje 22 091 osoby,
  - Gmina wiejska Kowale Oleckie, o powierzchni 25 153 ha, którą zamieszkuje 5 266 osób,
  - Gmina wiejska Świątajno, o powierzchni 21 493, którą zamieszkuje 4 034 osób,
  - Gmina wiejska Wieliczki, o powierzchni 14 080 ha, którą zamieszkuje 3 414 osoby.
- 102 sołectwa

Siedzibą władz powiatu jest miasto Olecko.

Całkowita powierzchnia powiatu wynosi 87 384 ha, tj. 873,84 km², co stanowi 3,61% obszaru województwa warmińsko-mazurskiego i ok. 0,28% powierzchni kraju.

Zasoby przyrodnicze, ich jakość i użytkowanie

Do głównych zasobów przyrodniczych powiatu oleckiego należą: gleby, lasy i wody.

Struktura powierzchni powiatu:

- użytki rolne	48 797 ha	55,8 %
- lasy	23 733 ha	27,2 %
- wody	3 402 ha	3,9 %
- pozostałe grunty	7 491 ha	8,6 %

Struktura użytkowania ziemi:

- użytki rolne ogółem	48 797 ha	
w tym:		
- grunty orne	34 778 ha	65,91 %
- pastwiska trwałe	10 538 ha	20,0 %
- łąki trwałe	5 656 ha	10,7 %
- sady	110 ha	0,2 %
- pozostałe	1 676 ha	3,2 %

Według klasyfikacji gleboznawczej występuje mozaikowaty układ przeważnie w klasach IV – VI.

W skład Powiatu wchodzi wg stanu na dzień 31.12.2010 roku 2 001 gospodarstw powyżej 1,00 ha. Średnia wielkość gospodarstwa w powiecie wynosi 24,38 ha użytków rolnych. Wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze środowiska naturalnego na terenie powiatu oleckiego objęte są różnorodnymi formami ochrony. W Powiecie Oleckim funkcjonuje 170 gospodarstw agroturystycznych.

Na terenie powiatu oleckiego znajduje się 5 obszarów chronionego krajobrazu, które łącznie obejmują około 43 % powierzchni powiatu /w woj. - 38,3 %. W obszarach chronionego krajobrazu Wzgórz Szeskich i Puszczy Boreckiej na terenie gminy Kowale Oleckie, znajdują się cztery rezerваты przyrody: Cisowy Jar, Lipowy Jar, Mazury i Wyspa Lipowa na Jeziorze Szwałk Wielki. Ponadto, na terenie powiatu oleckiego znajduje się 14 użytków ekologicznych, z czego 11 na terenie gm. Świętajno, 2 na terenie gm. Wieliczki i 1 m. Olecko. Największe użytki to: torfowisko Połom, gm. Świętajno, Wyspa Dunajek, gm. Świętajno i Jezioro Birek, gm. Świętajno. Jednym z największych obiektów znajdujących się na obszarze powiatu oleckiego jest Jezioro Birek, zajmujące powierzchnię 68,75 ha w gminie Świętajno. Przedmiotem ochrony tego użytku ekologicznego jest kompleks jeziorno – bagienny, miejsce występowania wielu gatunków ptaków.

Na terenie powiatu znajdują się 43 pomniki przyrody w tym 42 to pojedyncze drzewa lub grupy drzew gatunków rodzimych: cisy, dęby, jesiony, klony świerki, lipy i modrzewie i 1 głąz narzutowy położony na terenie gminy Kowale Oleckie. Najwięcej drzew pomnikowych znajduje się w północno-zachodniej części gminy Kowale Oleckie – 15 i na terenie gminy Świętajno – 15, na terenie gminy Olecko – 7, na terenie gminy Wieliczki – 5.

Klimat Pojezierza Mazurskiego - ogólnie surowy - w rejonie Olecka i na wschód od niego nazwać można "polskim niżowym biegunem zimna". Na terenie powiatu oleckiego promieniowanie słoneczne przebiega równoleżnikowo w pobliżu miejscowości Babki Oleckie linia graniczna o wartości efektywnej energii słonecznej 52,5 kcal/cm² na rok. Obszary położone na północ od tej linii otrzymują w ciągu roku 52,5- 55,0 kcal/cm². Część południowa powiatu nagrzewana jest słabiej. W okolicach Gdyni latem dzień jest dłuższy aż o 1,5 godziny w zestawieniu z Cieszynem. Również Olecko, leżące w północnej części

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

Polski, korzysta z dłuższego dnia, co nieco rekompensuje niedostatek ciepła. W porównaniu z Wrocławiem w Olecku od maja do lipca (mimo większego średniego zachmurzenia) czas trwania usłonecznienia jest o 0,7 godziny dziennie dłuższy; zimą różnica ta wynosi 0,4 godziny - ale na niekorzyść Olecka.

Ludność powiatu

Pod względem liczby ludności powiat olecki należy do powiatów małych – liczba jego mieszkańców na koniec roku 2014 wynosiła 34 805.

- Miasto i Gmina Olecko 22 091 osób
- Gmina Kowale Oleckie 5 266 osób
- Gmina Świętajno 4 034 osób
- Gmina Wieliczki 3 414 osób

Cechą charakterystyczną powiatu jest słabe zaludnienie. Wskaźnik zaludnienia 39,83 osób/km² przy średniej dla województwa 60 osób na km² należy do najniższych w województwie.

Rynek pracy

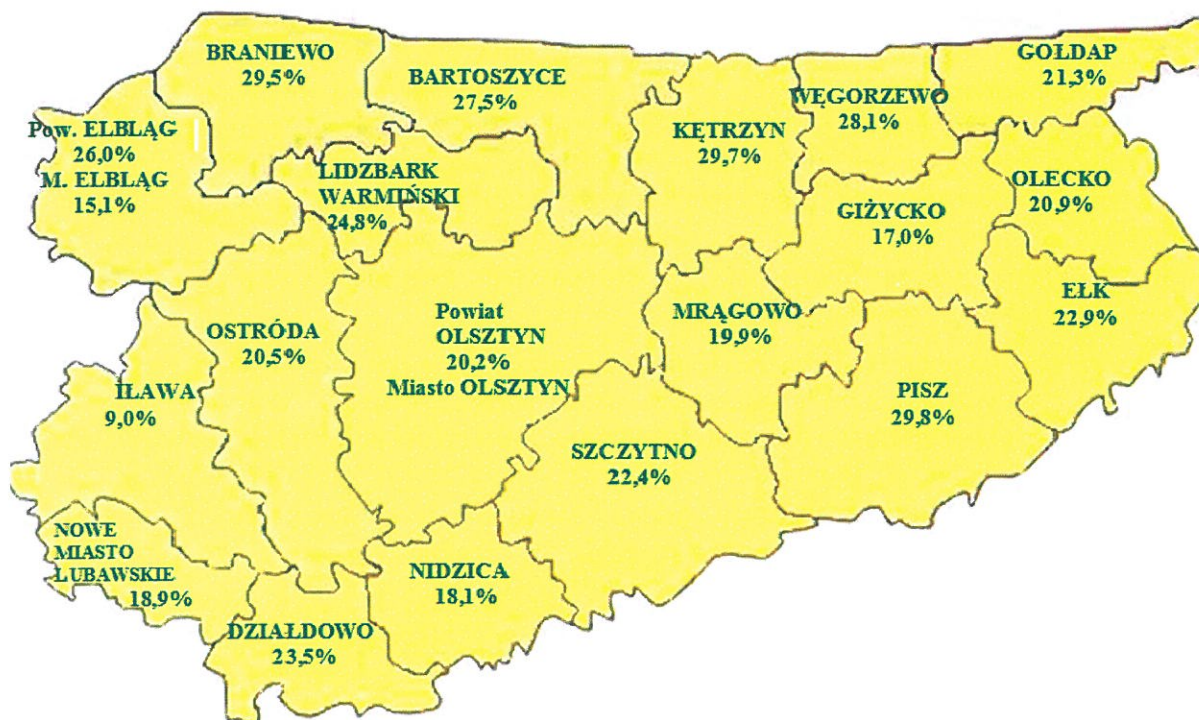
Stopa bezrobocia

Zgodnie z powszechnie przyjętą metodologią, stopa bezrobocia oznacza udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (czyli sumy pracujących i bezrobotnych).

Mapa Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim - stan na 31.12.2014 r.

województwo warmińsko - mazurskie – 18,9%

kraj – 11,5%

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

W województwie powiat olecki pod względem bezrobocia uplasował się na 8 miejscu za powiatami iławskim (9,0%), giżyckim (17,0%), nidzickim (18,1%), nowomiejskim (18,9%), mrągowskim (19,9%), olsztyńskim (20,2%), ostródzkim (20,5%).

Stopę bezrobocia kraju i województwa według stanu na dzień 31.XII. w latach 2013-2014 przedstawia tabela poniżej:

Stopa bezrobocia w powiecie oleckim na tle kraju, województwa oraz pozostałych powiatów w latach 2013-2014

stan na 31.XII.

Wyszczególnienie	Stopa bezrobocia (w % aktywnych zawodowo)	
	2013	2014
Polska	13,4	11,5
Województwo	21,7	18,9
Powiaty:		
Bartoszycki	30,4	27,5
Braniewski	32,9	29,5
Działdowski	26,4	23,5
Elbląski	29,9	26,0
Ełcki	26,0	22,9
Giżycki	19,2	17,0
Gołdapski	25,0	21,3
Iławski	12,3	9,0
Kętrzyński	30,6	29,7
Lidzbarski	27,0	24,8
Mrągowski	22,7	19,9
Nidzicki	22,6	18,1
Nowomiejski	23,8	19,8
Olecki	23,4	20,9
Olsztyński	22,9	20,2
Ostródzki	24,3	20,5
Piski	32,7	29,8
Szczygieński	25,2	22,4
Węgorzewski	30,7	28,1

Źródło: Dane Urząd Statystyczny

Na koniec grudnia 2014 roku wskaźnik natężenia bezrobocia w powiecie oleckim był wyższy o 9,4 pkt. procentowych od wskaźnika krajowego (11,5 %) oraz o 2,0 pkt procentowe od wskaźnika wojewódzkiego (18,9%).

Zauważalną tendencją bezrobocia w powiecie jest zjawisko sezonowości, polegające na wzmożonych rejestracjach w pewnych miesiącach oraz spadku liczby zarejestrowanych w innych okresach.

Miesiące wiosenne są okresami spadku liczby bezrobotnych. Ta sytuacja wynika między innymi z rozpoczęcia pracy w budownictwie i rolnictwie, a także zwiększenia zatrudnienia w sezonie turystycznym.

Wyższy poziom bezrobocia przypada w okresie zimowym.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

Zmiany te obrazuje poniższa tabela:

Bezrobotni zarejestrowani w powiecie oleckim w latach 2013 – 2015

MIESIĄC	LICZBA BEZROBOTNYCH		
	2013	2014	2015
Styczeń	3 478	3 448	3 006
Luty	3 508	3 367	2 949
Marzec	3 452	3 218	2 844
Kwiecień	3 372	3 017	
Maj	3 167	2 858	
Czerwiec	3 074	2 787	
Lipiec	3 053	2 802	
Sierpień	3 030	2 768	
Wrzesień	3 034	2 780	
Październik	3 063	2 715	
Listopad	3 192	2 781	
Grudzień	3 271	2 871	

Zródło: Dane PUP Olecko

Struktura bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu oleckiego

Kategorie bezrobotnych	gm. Olecko		
	2013	2014	03.2015
<i>OGÓŁEM, w tym:</i>	1 884	1 614	1 595
- poprzednio pracujący	1 585	1 351	638
- dotychczas niepracujący	299	263	160
- bez prawa do zasiłku	1 545	1 319	1 286
- z prawem do zasiłku	339	295	309
- niepełnosprawni	72	58	52
- kobiety	969	828	798
<i>wg wykształcenia</i>			
- wyższe	195	168	162
- policealne i śr. zawodowe	431	376	370
- średnie ogólnokształcące	253	212	192
- zasadnicze zawodowe	426	349	367
- gimnazjalne i poniżej	579	509	504
<i>wg wieku</i>			
- 18-24	310	273	243
- 25-34	556	445	431
- 35-44	335	295	319
- 45-54	387	301	300
- 55-59	236	212	206
- 60 i więcej	60	88	96
<i>wg czasu pozostawiania bez pracy</i>			
- do 1 m-ca	164	131	120
- 1-3	351	345	231
- 3-6	270	239	316
- 6-12	321	228	256
- 12-24	385	259	269
- pow. 24	393	412	403

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

Gmina Kowale Oleckie

Kategorie bezrobotnych	gm. Kowale Oleckie		
	2013	2014	03.2015
<i>OGÓŁEM, w tym:</i>	589	521	532
- poprzednio pracujący	469	414	428
- dotychczas niepracujący	120	107	104
- bez prawa do zasiłku	503	432	439
- z prawem do zasiłku	86	89	93
- niepełnosprawni	23	21	19
- kobiety	314	278	272
<i>wg wykształcenia</i>			
- wyższe	22	20	20
- policealne i śr. zawodowe	103	91	82
- średnie ogólnokształcące	37	41	39
- zasadnicze zawodowe	166	141	147
- gimnazjalne i poniżej	261	228	244
<i>wg wieku</i>			
- 18-24	122	104	89
- 25-34	160	147	153
- 35-44	109	91	98
- 45-54	123	103	110
- 55-59	64	66	67
- 60 i więcej	11	10	15
<i>wg czasu pozostawania bez pracy</i>			
- do 1 m-ca	47	49	31
- 1-3	85	88	82
- 3-6	94	76	100
- 6-12	88	70	73
- 12-24	126	77	81
- pow. 24	149	161	165

Gmina Świętajno

Kategorie bezrobotnych	gm. Świętajno		
	2013	2014	03.2015
<i>OGÓŁEM, w tym:</i>	466	457	439
- poprzednio pracujący	358	364	349
- dotychczas niepracujący	108	93	90
- bez prawa do zasiłku	384	386	375
- z prawem do zasiłku	82	71	64
- niepełnosprawni	20	22	16
- kobiety	246	223	215
<i>wg wykształcenia</i>			
- wyższe	22	19	20
- policealne i śr. zawodowe	84	73	71
- średnie ogólnokształcące	45	46	41
- zasadnicze zawodowe	118	111	111
- gimnazjalne i poniżej	197	208	196

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

<i>wg wieku</i>			
- 18-24	96	98	90
- 25-34	109	98	95
- 35-44	92	93	87
- 45-54	115	97	92
- 55-59	47	57	61
- 60 i więcej	7	14	14
<i>wg czasu pozostawania bez pracy</i>			
- do 1 m-ca	28	27	22
- 1-3	88	91	43
- 3-6	61	68	85
- 6-12	92	56	69
- 12-24	87	87	82
- pow. 24	110	128	138

Gmina Wieliczki

Kategorie bezrobotnych	gm. Wieliczki		
	2013	2014	03.2015
<i>OGÓLEM, w tym:</i>	332	279	278
- poprzednio pracujący	273	223	227
- dotychczas niepracujący	59	56	51
- bez prawa do zasiłku	280	228	231
- z prawem do zasiłku	52	51	47
- niepełnosprawni	9	11	12
- kobiety	170	139	137
<i>wg wykształcenia</i>			
- wyższe	16	15	17
- policealne i śr. zawodowe	55	49	47
- średnie ogólnokształcące	33	29	32
- zasadnicze zawodowe	89	66	65
- gimnazjalne i poniżej	139	120	117
<i>wg wieku</i>			
- 18-24	73	45	46
- 25-34	100	82	80
- 35-44	50	43	49
- 45-54	67	60	58
- 55-59	28	38	34
- 60 i więcej	14	11	11
<i>wg czasu pozostawania bez pracy</i>			
- do 1 m-ca	19	14	19
- 1-3	56	43	32
- 3-6	44	40	43
- 6-12	53	54	48
- 12-24	72	43	48
- pow. 24	88	85	88

Bezrobotni zamieszkali na wsi

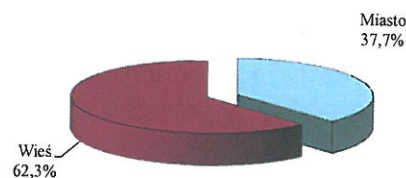
Liczba bezrobotnych zamieszkujących obszar wiejski spadła z 2 012 osób w roku 2013 do 1 771 osób na koniec marca 2015, tj. o 241 osób (12,0%). Zwiększył się natomiast udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych o 0,8 pkt. procentowego, stanowiąc na koniec marca 2015 roku 62,3%.

Udział bezrobotnych mieszkańców wsi w ogólnej populacji bezrobotnych wiejskich jest zróżnicowany przestrzennie i w poszczególnych gminach wynosił:

- gm. Kowale Oleckie – 30,0%,
- gm. Olecko – 29,5%,
- gm. Świątajno – 24,8%,
- gm. Wieliczki – 15,7%.

W 2014 roku zarejestrowało się 1 951 bezrobotnych z terenu wiejskiego (56,7% ogólnego napływu). Odpływ tej kategorii bezrobotnych wynosił 2 185 osób (56,9% odpływu ogółem), z czego 52,6% (1 150 osób) z powodu podjęcia pracy.

Wykres. Udział mieszkańców wsi w bezrobociu

Źródło: Dane PUP Olecko

Udział bezrobotnych mieszkańców wsi w powiecie (62,3%).

Bezrobotni i oferty pracy według grup zawodów i specjalności

Podaż pracy, mierzona liczbą pozyskanych przez urzędy pracy ofert pracy w powiecie oleckim, uwarunkowana jest ogólnie niekorzystną koniunkturą rynku pracy.

Ocenia się, iż w zasobach urzędów pracy znajduje się około 50% ogółu ofert funkcjonujących na regionalnym rynku.

Oferty pracy w powiecie oleckim

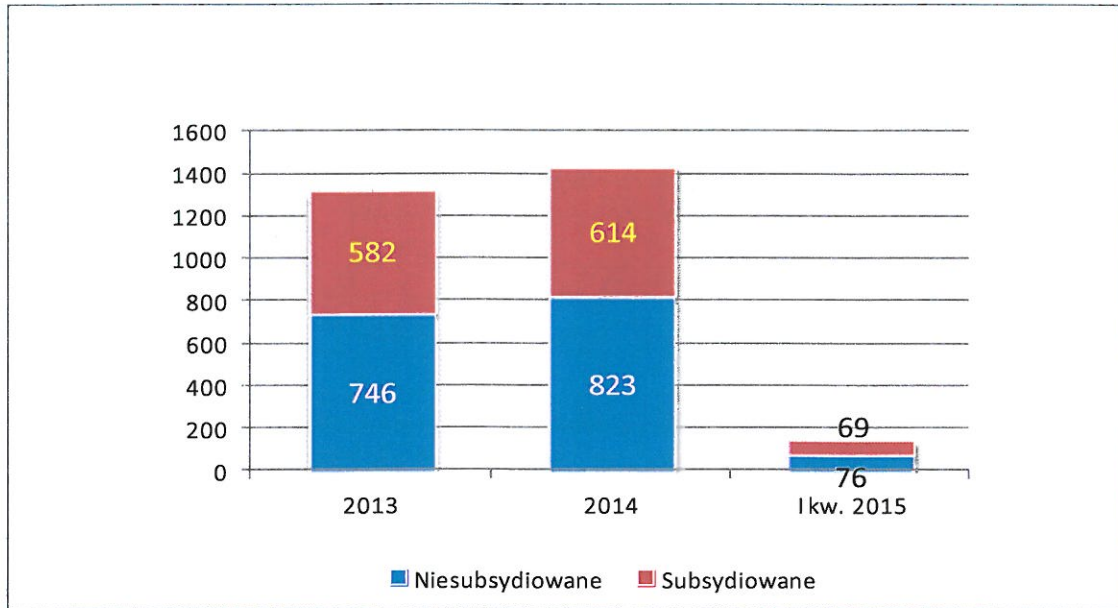
Rok	Ogółem oferty	stan za okres I-XII
		W tym: subsydiowane z FP
2013	1 328	582
2014	1 437	614
I kw. 2015	145	69

Źródło: Dane PUP Olecko

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

Oferty pracy w powiecie oleckim w latach 2013-2015

Źródło: Dane PUP Olecko

Podmioty Gospodarki Narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2009-2013 w powiecie oleckim

stan na 31.XII.

Wyszczególnienie		Ogółem	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (bez osób prowadzących ind. gosp. rolne)
Powiat olecki	2009	3 074	751	2 323
	2010	3 051	769	2 282
	2011	2 918	779	2 139
	2012	3 040	823	2 217
	2013	3 035	844	2 191
Miasto Olecko	2009	2 076	515	1 561
	2010	2 020	514	1 506
	2011	1 926	515	1 411
	2012	1 971	534	1 437
	2013	1 944	543	1 401
Gminy:				
Kowale Oleckie	2009	255	59	196
	2010	268	67	201
	2011	251	69	182
	2012	265	67	198
	2013	268	68	200

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

Olecko obszar wiejski	2009	366	102	264
	2010	382	109	273
	2011	363	113	250
	2012	408	134	274
	2013	415	140	275
Świątajno	2009	241	47	194
	2010	229	46	183
	2011	224	48	176
	2012	236	51	185
	2013	244	52	192
Wieliczki	2009	136	28	108
	2010	152	33	119
	2011	154	34	120
	2012	160	37	123
	2013	164	41	123

Komunikacja

Struktura sieci drogowej – ulicznej na terenie powiatu oleckiego

Droga krajowa nr 65 – granica państwa – Gołdap – Olecko - Elk – Białystok – Bobrowniki - granica państwa.

Drogi wojewódzkie:

- nr 652 – Kowale Oleckie - Suwałki
- nr 653 – Sedranki –Bakałarzewo – Suwałki – Sejny – Poćkuny
- nr 655 – Kap – Wydminy – Olecko – Raczki – Suwałki – Rutka Tartak
- nr 661 – Cimochoy – Kalinowo

Długość dróg powiatowych ogółem – 372,051 km - *szczegółowe zestawienie przedstawia poniższa tabela.*

Wyszczególnienie rodzaj dróg powiatowych	Ogółem km	w tym: o nawierzchni km			Mosty szt/mb	w tym: nienorma- tywne szt/mb	przepusty szt.
		twarde ulepszone (bitum., kostka)	twarde nieulepszone (bruk, żwir)	gruntowe			
Zamiejskie	349,5	230,72	101,53	17,2	30/339,3	5/54,7	401
ul. Olecko	22,551	22,41	-	0,141	4/44	-	5
Razem :	372,051	253,13	101,53	17,341	34/383,3	5/54,7	406

Rodzaje nawierzchni:

- nawierzchnie twarde ulepszone /bitumiczne, kostka, trylinka, płyty/ stanowią 68%,
- nawierzchnie twarde nieulepszone /bruki, żwirowe/ stanowią 27 %,
- nawierzchnie gruntowe /naturalne, ulepszone/ stanowią 5 % dróg.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

Rodzaje i stan nawierzchni, poziom utrzymania, stan oznakowania.

Okolo 34 % dróg o nawierzchni bitumicznej znajduje się w stanie dobrym. Pozostałe drogi o nawierzchni bitumicznej, tj. ok. 66 % posiadają nawierzchnię w różnym stopniu dekapitalizacji i wymagają zabiegów pielęgnacyjnych, w tym ok. 55,6% dróg, tj. ok. 140 km wymaga pilnych odnow i regeneracji nawierzchni. Pod pojęciem zabiegów pielęgnacyjnych nawierzchni mieści się: wykonanie remontów cząstkowych, likwidacja rakowin i spękań nawierzchni oraz likwidacja miejscowych załamania niwelety.

Drogi pozostałe o utwardzonych nawierzchniach oraz o nawierzchniach gruntowych w zasadzie wymagają modernizacji lub przebudowy. Drogi te wykazują duże deformacje profilu nawierzchni, brak odwodnienia, nawierzchnie nie posiadają prawidłowej niwelety i spadków poprzecznych, często łuki poziome i pionowe są nienormatywne.

Dla utrzymania nawierzchni bitumicznych w dobrym stanie technicznym należałoby wykonać odnowy nawierzchni w ilości min. 16 km rocznie, przeznaczając na ten cel około 1,5 mln zł.

Planowane środki finansowe wystarczają na wykonanie robót związanych z bieżącym zapewnieniem przejezdności i bezpieczeństwem ruchu na drogach, ulicach i mostach. Dlatego też działania powinny koncentrować się w pierwszej kolejności na wykonaniu remontów cząstkowych nawierzchni bitumicznych oraz sukcesywnym profilowaniu dróg żwirowych ze szczególnym uwzględnieniem tych dróg, po których odbywa się komunikacja autobusowa i dowóz dzieci do szkół.

Drogi gruntowe i o nawierzchni twardych nieulepszonych wymagają modernizacji na drogi o nawierzchni twardych ulepszonych.

Wizja województwa w 2025 roku

Wizja województwa warmińsko-mazurskiego sięgająca 2025 roku zawiera się krótkim, lecz wiele znaczącym hasłem:

Warmia i Mazury regionem, w którym warto żyć ...

„Warto” oznacza, z jednej strony sferę korzyści, w jakiej poruszają się zarówno pracodawcy jak i pracownicy, z drugiej zaś strony kojarzy się z wartościowaniem, ocenianiem, a także dokonywaniem wyborów, które powinny być przywilejem wszystkich mieszkańców województwa.

„Życie” najpełniej łączy kolejne elementy egzystencji człowieka, od narodzin, poprzez szkołę i dalszą edukację, pierwszą pracę, rozwój kariery, aż w końcu spokojną starość.

Wizja ta powinna być odczytywana indywidualnie, ale skierowana jest do wszystkich mieszkańców regionu.

Weryfikacja misji powiatu

Celem zasadniczym związanym z opracowaniem strategii było określenie misji powiatu. Właściwie sformułowana misja winna pobudzać do działania, nawiązywać do ogólnie akceptowanego systemu wartości, wyrażać filozofię zarządzania. Przy formułowaniu misji powiatu oleckiego wzięto pod uwagę następujące elementy:

- 1) bieżące preferencje władz samorządowych, doskonale zorientowanych w aktualnych problemach;
- 2) sytuację polityczną i gospodarczą kraju wyrażoną w: Strategii Rozwoju Polski, Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego, strategiach branżowych opracowanych przez stosowne ministerstwa, itp.;

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

- 3) Istniejące zasoby powiatu – potencjał ludzki, bogactwa naturalne, dostępne technologie, kapitał.

Po licznych konsultacjach autorów z władzami, radnymi powiatowymi i lokalną społecznością, zaaprobowano ostatecznie następującą treść misji powiatu:

Wzrost zamożności i poziomu życia społeczeństwa Powiatu Oleckiego

Priorytety strategiczne zawarte w Strategii rozwoju województwa.

Strategia województwa od 2005r. opiera się na koncepcji trzech płaszczyzn rozwoju, obejmujących: ludzi, gospodarkę i relacje między człowiekiem a gospodarką. Zostały one osadzone w środowisku przyrodniczym, ponieważ to w nim odbywają się wszelkie działania człowieka.

Na tej podstawie wyróżniono trzy priorytety strategiczne:

Konkurencyjna gospodarka – konkurencja odbywa się na kilku płaszczyznach, między wieloma podmiotami. Konkuruje ze sobą firmy, ludzie rywalizują o jak najlepsze miejsca pracy, a państwa zachęcają inwestorów do podejmowania działalności na ich terenie. Również regiony, miasta i gminy włączyły się w konkurencję o czynniki rozwojowe. Priorytet ten jest wyraźnym sygnałem, że realizacja wizji rozwojowej wymaga silnej gospodarki regionalnej, opartej o specjalizację i najwyższą z możliwych innowacyjność.

Otwarte społeczeństwo – nowoczesne podejście do rozwoju kładzie duży nacisk na kapitał społeczny, przejawiający się otwartością na idee, innowacje. Otwartość społeczeństwa, to również chęć kształcenia i podnoszenia kwalifikacji, podejmowania ryzyka i współpracy, a także budowania zaufania. Wyróżnienie tego priorytetu wynika z głębokiego przeświadczenia, iż trudno jest mówić o konkurencyjnej gospodarce bez otwartego i aktywnego społeczeństwa. Tak samo jak postrzeganie otwartości ludzi trudne jest do rozpatrywania w oderwaniu od gospodarki.

Nowoczesne sieci – w globalnej gospodarce istotnym czynnikiem rozwoju regionów jest ich obecność w różnego rodzaju sieciach. Nowoczesne sieci postrzegane są zarówno jako elementy fizyczne (infrastruktura techniczna), jak również powiązania i relacje (kontakty międzyludzkie, doświadczenia współpracy). Tak, jak ważna jest dla regionu dobrej jakości komunikacja, tak samo istotna jest jakość współpracy między instytucjami otoczenia biznesu, światem nauki, przedsiębiorcami i samorządem terytorialnym. Szeroko rozumiany udział regionu w sieciach wymaga szczególnego spojrzenia na kwestię współpracy międzynarodowej i międzyregionalnej, zarówno w układach biznesowych, jak i instytucjonalnych z naciskiem na efekty ekonomiczne.

Polityka rozwoju województwa będzie koncentrowała się na wyżej wybranych priorytetach, przy poszanowaniu wartości środowiska przyrodniczego Warmii i Mazur.

W regionie takim jak województwo warmińsko-mazurskie środowisko przyrodnicze determinuje, w wielu przypadkach, zachowania przedsiębiorców, postawy społeczne, czy charakter i rodzaje relacji między człowiekiem a gospodarką.

Cel główny

Cel główny strategii województwa brzmi:

Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionem Europy

- spójność ekonomiczna oznacza wzrost gospodarczy umożliwiający osiągnięcie i utrzymanie przez województwo udziału własnego w produkcie krajowym brutto na poziomie co najmniej 3%,
- spójność przestrzenna to włączenie się województwa (formalne i jakościowe) do głównej sieci infrastruktury transportowej w Polsce oraz w transeuropejską sieć korytarzy transportowych,
- spójność społeczna rozumiana jest jako tworzenie miejsc pracy i wzrost przedsiębiorczości (oferta nowych miejsc pracy skierowana zostanie przede wszystkim do ludzi młodych z uwagi na ich naturalną aktywność, mobilność, otwartość na zdobywanie nowych kwalifikacji), a także poprawę warunków życia ludności (w szczególności dostępu do usług publicznych) zbliżająca do standardów życia występujących w Unii Europejskiej.

Podstawowe bariery rozwoju powiatu

Bariery ekonomiczne

Za ważne bariery ekonomiczne w powiecie uznano:

- brak dobrze rozwiniętego przemysłu,
- słaba jakość dróg a tym samym niska dostępność komunikacyjna,
- niskie dochody ludności i przedsiębiorstw,
- słabo rozwinięte przetwórstwo rolno-spożywcze,
- niespójny i niestabilny system prawny,
- trudności w zbyciu produktów rolnych,
- brak stabilnej polityki rządu wspierającego sektor MSP (Małych, Średnich przedsiębiorstw),
- braki w infrastrukturze energetycznej, głównie w zakresie sieci rozdzielczej oraz wysokie ceny energii,
- duże odległości od centrów zaopatrzenia i zbytu, wpływające w istotny sposób na wzrost kosztów,
- nadmierne obciążenia podatkowe,
- brak instytucji państwowych bądź społecznych zajmujących się pomocą przy poszukiwaniu inwestorów, udzielających informacji na temat możliwości pozyskiwania kredytów i uczestniczenia w programach unijnych, świadczących pomoc w opracowaniu dokumentacji dla instytucji Unii Europejskiej,
- brak spójnej polityki rozwoju turystyki na terenie całego powiatu,
- niska podaż ofert pracy,
- słaba jakość infrastruktury kolejowej,
- brak warunków do rozwoju przedsiębiorczości.*

Zespół pracujący przy opracowaniu strategii wskazał na sposoby przewyższania części wymienionych barier ekonomicznych. Należą do nich:

- skuteczne pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej i budżetu państwa na rzecz rozwoju powiatu,
- bliskość przejścia granicznego,
- budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji w ramach współpracy powiatów EGO (Ełk, Olecko, Gołdap),
- ulgi podatkowe dla małych firm,
- doradztwo inwestycyjne, *zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej*,
- poprawa infrastruktury /drogi, mosty/,
- zainteresowanie inwestorów budową infrastruktury turystycznej,
- współdziałanie wszystkich gmin z terenu powiatu w opracowaniu programów w dziedzinach rozwoju turystycznego i agroturystycznego,
- tworzenie związków branżowych rolników, grup producentów i powiązanie ich z zakładami przetwórstwa rolnego,
- produkcja żywności wysokiej jakości,
- zagospodarowanie brzegu jeziora Olecko Wielkie.*

Bariery społeczne

Podstawowym czynnikiem wzrostu konkurencyjności powiatu jest przewyższenie barier społecznych. Pomimo iż kompetencje i kwalifikacje stanowią o pozycji i sytuacji na rynku pracy, mieszkańcy regionu zdają się nie dostrzegać wszystkich korzyści płynących ze stałego podnoszenia swojej wiedzy i umiejętności (brak kultury uczenia się przez całe życie). Udział osób dorosłych z Warmii i Mazur w kształceniu ustawicznym, edukacji i szkoleniach aktywności związanej z podnoszeniem swoich kwalifikacji zawodowych czy innych umiejętności jest najniższy w kraju. Konieczne zatem będzie podejmowanie szerokich i różnorodnych działań w szkolnictwie.

Likwidacja barier może spowodować przystosowanie się dużych grup do zasad funkcjonowania w gospodarce wolnorynkowej. Wiadomo, iż status społeczny wyznaczany jest przez posiadany kapitał, wiedzę i umiejętności dopasowania się do szybkich zmian zachodzących w otoczeniu. Dotychczasowy model edukacji preferował kształcenie w jednym zawodzie. Efektem tego jest utrzymujące się wysokie bezrobocie wśród młodzieży i niechęć do pogłębiania wiedzy.

Peryferyjne położenie powiatu, z dala od wielkich ośrodków naukowych i gospodarczych, powoduje powstawanie wśród miejscowej ludności różnorodnych kompleksów. Przyczyną tego stanu są niskie dochody, brak możliwości awansu zawodowego i społecznego, niespełnione aspiracje zawodowe, brak satysfakcjonujących perspektyw życiowych.

Do innych barier społecznych można zaliczyć:

- spadek liczby ludności,
- ogólnie niska zamożność gmin,
- trudności na rynku pracy – *wysokie bezrobocie*,
- wysoki udział obszarów prawnie chronionych,

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

- ❑ niestabilność prawa, niesprzyjająca podejmowaniu inicjatyw gospodarczych,
- ❑ stare przyzwyczajenia i nawyki,
- ❑ mała przedsiębiorczość społeczeństwa,
- ❑ słabe zainteresowanie problemami powiatu ze strony mieszkańców,
- ❑ *migracja młodych ludzi.*

Przełamywanie barier społecznych

Zespół do spraw opracowania strategii proponuje podjęcie działań, które należy uwzględnić opracowując programy rozwoju regionu (powiatu). Należą do nich:

- ❑ *poprawa dostępności do opieki zdrowotnej i jej jakości,*
- ❑ wspieranie organizacji rolniczych,
- ❑ kursy z zakresu agroturystyki,
- ❑ sukcesywne doskonalenie kadr administracji,
- ❑ wypracowanie i realizacja wspólnych obszarów współpracy pomiędzy samorządami, doprowadzenie do ścisłej współpracy samorządów gminnych z powiatowym,
- ❑ wspieranie organizacji pozarządowych *i współpracy z mieszkańcami,*
- ❑ kreowanie przez samorzady liderów społecznych, celem rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- ❑ prowadzenie różnorodnych form promocji powiatu /wydawnictwa, publikacje, udział w targach itd../,
- ❑ intensyfikacja współpracy międzynarodowej,
- ❑ rozwój usług dla starzejącego się społeczeństwa,
- ❑ wspieranie wspólnych projektów administracji z przedsiębiorcami, grupami podejmującymi inicjatywy lokalne oraz organizacjami pozarządowymi,
- ❑ wsparcie i rozwój kultury fizycznej oraz aktywnej turystyki,
- ❑ dostosowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy,
- ❑ *zwiększenie liczby ścieżek rowerowych w powiecie,*
- ❑ *poprawa usług pomocy społecznej i edukacji prorodzinnej.*

Analiza SWOT

Analiza SWOT polega na zidentyfikowaniu w powiecie: słabych stron, czyli czynników ograniczających jego sprawność działania, mocnych stron, tzn. elementów pozwalających mu na osiąganie przewagi konkurencyjnej oraz szans i zagrożeń sprzyjających lub niesprzyjających rozwojowi lokalnemu. Silne i słabe strony mogą opisywać stan środowiska, infrastrukturę techniczną, przemysł, rolnictwo itp. Punktem odniesienia może być ukazanie wybranych wskaźników statystycznych na tle innych powiatów lub województwa.

Zidentyfikowane mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia powiatu będą podstawą opracowania kierunków działania takie jak: wykorzystanie atutów powiatu w otoczeniu, minimalizacja zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych, restrukturyzacja najgorszych dziedzin gospodarczych i społecznych. Analiza pozwala na całościowe i elastyczne wybiegające w przyszłość spojrzenie, można zatem na jej podstawie tworzyć plany.

Mocne strony powiatu:

- duży udział trwałych użytków zielonych – potencjalna baza paszowa dla hodowli bydła i zabezpieczenie przeciwoerozyjne gruntów,
- korzystna struktura agrarna gospodarstw,
- dobre warunki dla wzmocnienia konkurencyjności produkcji rolnej – intensywnej i wielofunkcyjnej,
- bogactwa naturalne – borowiny, torf, glina, żwiry, podziemne wody mineralne,
- rozległe tereny leśne – baza dla przemysłu drzewnego,
- jeden z najmniej zanieczyszczonych regionów w Polsce,
- baza dla organizacji turystyki kwalifikowanej,
- unikatowe walory krajobrazowo-przyrodnicze,
- czyste i bioróżnorodne środowisko przyrodnicze,
- bogactwo zwierzyny leśnej,
- nowoczesny szpital w Olecku,
- dobrze funkcjonujące szkoły ponadgimnazjalne oraz baza kształcenia zawodowego,
- dobrze działający Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Głuchych,
- działalność Powiatowego Centrum Wspierania Edukacji,
- innowacje w szkołach,
- dobrze rozwinięta infrastruktura usług pomocy społecznej (m.in. są 2 dps-y, placówki opiekuńczo-wychowawcze, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Klub Seniora itp.)
- dobrze działające Oleckie Centrum Kultury,
- sprawnie funkcjonujący Oddział Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Olecku,
- imprezy kulturalne o zasięgu ogólnopolskim – Przystanek Olecko,
- skuteczność władz powiatu w pozyskiwaniu pozabudżetowych źródeł finansowania,
- wysoki udział podmiotów z zakresu budownictwa w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych,
- wysoki udział zakładów produkcyjnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych,
- możliwość rozwoju turystyki /Mazury Garbate, Puszcza Borecka/,
- wysoki udział podmiotów z zakresu działalności hotelarskiej i gastronomicznej w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych,
- wolne tereny inwestycyjne,
- potencjał do rozwoju odnawialnych źródeł energii,
- dobrze rozwinięta sieć dróg powiatowych,
- dobrze przygotowana kadra do pozyskiwania środków zewnętrznych,
- efektywne wykorzystanie środków unijnych i innych środków zewnętrznych.

Słabe strony powiatu:

- wysokie bezrobocie,
- niski standard dróg,
- niski stopień gazyfikacji,
- niższy poziom rozwoju gospodarczego w stosunku do innych regionów kraju,
- peryferyjne położenie z dala od stolicy województwa i innych dużych miast,
- region mało atrakcyjny dla inwestorów polskich i zagranicznych,
- niewielka liczba zakładów przetwórstwa rolnego,
- likwidacja pasażerskich przewozów kolejowych w powiecie,
- niski udział dochodów własnych w budżecie powiatu,
- niski poziom współpracy transgranicznej,
- słabe wykorzystanie bogactw naturalnych,
- niski standard dróg – niezadawalający stan techniczny dróg,
- brak mieszkań wspieranych (m.in. mieszkań chronionych dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej i innych grup),
- *brak kapitału na rozwój,*
- *niedostateczna promocja regionu.*

Szanse rozwoju powiatu:

- możliwości wykorzystania bogactw naturalnych,
- współpraca transgraniczna i międzyregionalna,
- duże możliwości wykorzystania środków unijnych,
- duże możliwości wykorzystania przez inwestorów zasobów ludności w wieku produkcyjnym,
- dobrze rozwinięte otoczenie biznesu,
- wykorzystanie czystych jezior do hodowli ryb,
- możliwość rozwoju turystyki pieszej, rowerowej, wodnej i narciarstwa nizinnego,
- *zagospodarowanie linii brzegowej jeziora Olecko Wielkie,*
- rozwój turystyki na terenach wiejskich,
- wspieranie wymiany przygranicznej i handlu ze wschodu,
- budowa trasy Via Baltica,
- terminowa realizacja linii kolejowej Rail Baltica,
- opracowanie spójnego i kompleksowego programu gospodarczego dla powiatu,
- promocja regionu (powiatu),
- rozwój pracochłonnych kierunków produkcji,
- produkcja zdrowej żywności,

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

- wykształcenie u młodzieży nawyków uczenia się przez całe życie i umiejętności odnalezienia się na wymagającym rynku pracy,
- utrzymanie standardów istniejącej infrastruktury usług oraz tworzenie nowej odpowiadającej potrzebom społeczeństwa,
- *wykorzystanie bazy sportowej,*
- *dalszy rozwój przemysłu drzewnego,*
- *budowa internetu szerokopasmowego,*
- *rozwój odnawialnych źródeł energii.*

Zagrożenia:

- brak kapitału,
- duża konkurencja ze strony regionów wysoko uprzemysłowionych w pozyskiwaniu inwestorów strategicznych,
- wysokie bezrobocie, *brak inwestycji tworzących nowe miejsca pracy,*
- mała przedsiębiorczość wśród mieszkańców,
- spadek opłacalności produkcji rolnej – brak stabilizacji cen produkcji rolniczej,
- pogłębienie kryzysu gospodarczego,
- starzejące się społeczeństwo – *emigracja młodych ludzi,*
- brak środków w budżecie powiatu na modernizację istniejącej infrastruktury,
- *brak warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.*

Proponowane kierunki działań do roku 2025

Cele strategiczne wynikają z potrzeb rozwojowych i podniesienia konkurencyjności powiatu w 7 obszarach to jest:

- I Infrastruktura Rozwoju
- II Edukacja
- III Kultura, Kultura Fizyczna i Rekreacja
- IV Turystyka i Promocja
- V Rynek pracy
- VI Ochrona Środowiska Przyrodniczego
- VII Ochrona Zdrowia i Pomoc Społeczna

CEL STRATEGICZNY

I. NOWOCZENA INFRASTRUKTURA ROZWOJU

Cel operacyjny:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności

- a) infrastruktura teleinformatyczna – kierunek polegający na polepszeniu infrastruktury technicznej umożliwiającej powszechny, szybki dostęp do internetu wszystkim mieszkańcom i podmiotom gospodarczym w powiecie,
- b) inwestycje drogowe – układ komunikacyjny,

Główne kierunki działań w zakresie inwestycji drogowych – układ komunikacyjny

1. Realizacja inwestycji, zmierzających do poprawy stanu dróg /odnowy nawierzchni bitumicznych, modernizacja ze względu na deformacje profilu, brak prawidłowej niwelety i spadków, brak odwodnienia, utwardzanie dróg gruntowych/ - regulacja stanu prawnego pasów drogowych.
2. Wspieranie przebudowy drogi krajowej Nr 65 na odcinku Kowale Oleckie-Ełk wraz z obwodnicą wsi Gąski.
3. Współpraca z urzędem miasta w zakresie utrzymania czystości ulic w mieście oraz urzędami gmin - w zakresie realizacji inwestycji na drogach.
4. Współpraca z zakładami: energetyki, telekomunikacji, wodociągów itp., w celu uniknięcia późniejszego niszczenia położonej nawierzchni. Konsekwencja w egzekwowaniu napraw szkód spowodowanych pracami prowadzonymi w pasie drogowym.
5. Poprawa poziomu zimowego utrzymania dróg i ulic poprzez wprowadzenie wyższych standardów, wybór przedsiębiorstw zapewniających dobrą jakość z.u.d. oraz stymulowanie ich do lepszego „usprzętowania” przez informacje o możliwościach preferencyjnych zakupów sprzętu, ulgach podatkowych, preferencyjnych pożyczkach na rozwój przedsiębiorstw, itp.
6. Poprawa utrzymania ulic i dróg w sezonie letnim:
  - prowadzenie racjonalnej organizacji ruchu,
  - skorelowanie ram inwestycji drogowych i remontów dróg z planowanym rozwojem miasta i powiatu, udoskonalenia procesu planowania zabudowy miejskiej,
  - współfinansowanie infrastruktury drogowej przez przedsiębiorców /miejsca parkingowe, partycypacja w kosztach budowy dróg dojazdowych/,
7. Budowa i wyznaczenie nowych miejsc parkingowych w mieście.
8. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez:
  - remonty i odnowy nawierzchni ulic i dróg,
  - modernizację dróg gruntowych na drogi o nawierzchniach twardych,
  - przebudowę łuków poziomych i pionowych,
  - racjonalną organizację ruchu /oznakowanie pionowe, poziome/,
  - współpracę policji, straży pożarnej, zarządów dróg, starostwa powiatowego, szkół w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego /eliminowanie pojazdów w złym stanie technicznym, profilaktyka i wychowanie komunikacyjne/,

- prace utrzymaniowe na drogach.

Inne cele osiągnięte dzięki realizacji inwestycji drogowych:

- wzrost atrakcyjności turystycznej regionu,
- stworzenie dodatkowych miejsc pracy,
- przyciąganie kapitału,
- ochrona środowiska.

c) infrastruktura kolejowa.

1. Reaktywowanie linii kolejowej Ełk-Olecko-Suwałki dla przewozów pasażerskich i towarowych.
2. Poparcie budowy linii kolejowej Rail Baltica przez Ełk i Olecko.

Cele osiągnięte dzięki realizacji infrastruktury kolejowej:

- poprawa połączenia zapewniająca lepszy dojazd do ośrodków turystycznych, szkół, zakładów pracy, ośrodków administracyjnych i służby zdrowia, aktywizująca młodzież i bezrobotnych,
- zahamowanie dekapitalizacji istniejącej nawierzchni dróg kołowych, mniejsze nakłady na remonty,
- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń emitowanych do środowiska,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, zmniejszenie liczby wypadków,
- przyciąganie kapitału,
- możliwość /w dalszej perspektywie przy poparciu rządu/ zastąpienia tranzytowego ruchu tirów po drogach przewożeniem ich na platformach kolejowych.

Cel operacyjny

Dostosowanie do potrzeb sieci nośników energii.

Postęp cywilizacyjny oraz trwały rozwój wymagają inwestycji w sieci gazowe, energetyczne a także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Przyczyni się to do poprawy stanu ochrony środowiska przyrodniczego, a także zwiększy atrakcyjność inwestycyjną powiatu.

W tym celu powinny być podjęte przez odpowiedzialne instytucje wspierane przez samorządy lokalne cztery kierunki działań:

1. *Sieć gazowa* – budowa i modernizacja przesyłowej sieci gazowej na obszarach jej pozbawionych.
2. *Sieć energetyczna* – modernizacja optymalizująca jej parametry i wprowadzenie rozwiązań służących poprawie efektywności energetycznej.
3. *Sieć ciepłownicza*, w tym przede wszystkim budowa niskoemisyjnych wydajnych źródeł ciepła wraz z siecią rozdzielczą.
4. *Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii*, w tym budowa nowoczesnych instalacji. Zrównoważony rozwój energetyki odnawialnej uwzględniający potrzeby związane z rozwojem gospodarczym, jak również ochroną zasobów przyrodniczych i krajobrazu.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

PRZEWIDYWANE INWESTYCJE NA SIECI DRÓG POWIATOWYCH POWIATU OLECKIEGO W LATACH 2016-2025

L.p.	Nazwa zadania	Szacunkowa wartość, tys. zł.
1.	Budowa drogi nr 1808N Sedranki - Łęgowo.	1500
2.	Przebudowa drogi nr 1816 N na odcinku Dunajek - Świętajno.	3200
3.	Przebudowa drogi nr 1911 N dr. woj. nr 65 - Szeszki oraz drogi nr 1913N przez wieś Szeszki.	4500
4.	Przebudowa ul. Armii Krajowej (4902N) w Olecku.	900
5.	Przebudowa drogi 1877N Boćwinka - Czerwony Dwór – Cichy - Duły.	8000
6.	Przebudowa drogi nr 1838N Gąski - Guty.	8000
7.	Przebudowa ul. Składowej (4953N) w Olecku.	300
8.	Przebudowa ul. Kopernika (4924N) w Olecku.	200
9.	Odnowa nawierzchni drogi nr 1822N na odcinku Sulejki - Krzywe.	3000
10.	Przebudowa ulicy Słowackiego (4954N) i Asnyka (4901N) w Olecku.	800
11.	Odnowa nawierzchni drogi 1909N na odcinku Wieliczki - Guty.	8500
12.	Przebudowa drogi nr 1885N Golubie Wężewskie -Wężewo.	2 600
13.	Budowa drogi nr 1814N Jaški - Dobki	4500
14.	Przebudowa drogi nr 1800N na odcinku Sokółki - Stożne i Zawady - Sokółki	6600
15.	Przebudowa ul. Kolejowej (4926N) w Olecku	1100
16.	Przebudowa drogi nr 1947N Markowskie - Wieliczki.	1600
17.	Przebudowa drogi nr 1901N na odcinku Dudki -Kukówko.	3600
18.	Przebudowa drogi nr 1802N na odcinku Stożne - Szarejki i Monety - Lenarty	6100
19.	Budowa drogi nr 1842N Kijewo - Świdry.	3900
20.	Przebudowa drogi nr 1889N na odcinku Jurki - Doliwy.	2800
21.	Przebudowa drogi 1893N Mieruniszki - Sedranki	8300
22.	Przebudowa drogi 1812N dr. woj. nr 655 - Gordejki	1600
23.	Odnowa nawierzchni drogi nr 1790N Pogorzel granica powiatu (Dorsze) długości 2,3km.	1800
24.	Przebudowa drogi nr 1832N w m. Wojnasy	400
25.	Przebudowa drogi nr 1836N - Urbanki - granica województwa (Karasiewo)	200
26.	Przebudowa drogi nr 1834N Krupin - granica województwa (Nieszki)	3200

27.	Przebudowa mostu (NR JNI 01027104) na drodze nr 1824N w m. Dworackie.	500
28.	Remont wiaduktu (NR JNI 1027091) na drodze nr 1746N w m. Duły	200
29.	Remont mostu (NR JNI 01027119) na ul. 1-go Maja (4931N) w Olecku	200
30.	Remont mostu (NR INJ 01027105 na drodze nr 1893N	150
31.	Przebudowa mostu (NR JNI 01027092) na drodze nr 1798N	400
	i inne drogi powiatowe przy partycypacji w kosztach przez samorządy gminne.	

CEL STRATEGICZNY

II. EDUKACJA

„Szkoła XXI wieku” o wysokiej jakości kształcenia i klimacie pracy sprzyjającej rozwojowi ucznia i mieszkańców powiatu oleckiego. Zacieśnienie współpracy pomiędzy sferą edukacji i przedsiębiorczości w celu poprawienia stopnia dostosowania efektów kształcenia do wzrastających wymogów w stosunku do pracowników. Szkoła bezpieczna i przyjazna, której filozofia opiera się na współpracy wszystkich zainteresowanych: nauczycieli, uczniów, rodziców, społeczności lokalnej.

Uzasadnienie realizacji celu strategicznego

Szkoły nie końca przeszły transformację metod kształcenia. Nadal słabo rozwijają umiejętności kluczowe takie jak: innowacyjność, przedsiębiorczość, samodzielne uczenie się, zdobywanie informacji, ich przetwarzanie oraz identyfikowanie problemów i szukanie indywidualnych strategii ich rozwiązywania. Reformowanie edukacji to zadanie trudne, długofalowe, kosztowne i ryzykowne.

Pomimo iż kompetencje i kwalifikacje stanowią o pozycji i sytuacji na rynku pracy, mieszkańcy regionu zdają się nie dostrzegać wszystkich korzyści płynących ze stałego podnoszenia swojej wiedzy i umiejętności (brak kultury uczenia się przez całe życie). Udział osób dorosłych z Warmii i Mazur w kształceniu ustawicznym, edukacji i szkoleniach aktywności związanej z podnoszeniem swoich kwalifikacji zawodowych czy innych umiejętności jest najniższy w kraju. Konieczne zatem będzie podejmowanie szerokich i różnorodnych działań w szkolnictwie. Przez lata szkoły zawodowe nie cieszyły się najlepszą sławą, ale powoli wracają do łask. Rynek pracy upomina się o fachowców. Poprawa warunków kształcenia, współpraca z przedsiębiorcami i nowa infrastruktura mają przyciągnąć młodzież do szkół zawodowych na terenie powiatu oleckiego.

Pilnym zadaniem powiatu i szkół podległych powiatowi jest również profilaktyka w zwalczaniu zjawisk patologicznych, która polegać powinna na rozpoznawaniu i szybkim eliminowaniu tych zjawisk w środowisku szkolnym, pozaszkolnym i rodzinnym. Podejmowane działania muszą być wielokierunkowe, nastawione na ograniczenie dostępu młodzieży do różnego rodzaju używek. Zadanie to powinni realizować także nauczyciele, policja, rodzice i społeczeństwo.

Należy zbudować nowy wizerunek oleckiej szkoły ponadgimnazjalnej. Szkoły otwartej na rozwój, przyjaznej dla ucznia, przyciągającej ciekawą ofertą kształcenia. Szkoły ponadgimnazjalnej w powiecie oleckim powinny zaspokoić ambicje oświatowe mieszkańców i oczekiwania uczniów, służyć lokalnemu, regionalnemu i ogólnokrajowemu rozwojowi społecznemu i gospodarczemu, a przede wszystkim dawać uczniom szanse na udane dorosłe życie.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

Powodzenie oświatowych zamierzeń uzależnione jest w szczególności od wzrostu świadomości nauczycieli i uczniów, że to my sami jesteśmy odpowiedzialni za swoje życie. Logodydaktyka jako innowacyjna koncepcja wychowania i kształcenia, która zakłada, że podstawą wszelkich sukcesów w szkole jest osobowość człowieka. Biorąc pod uwagę ten nowatorski pomysł, proponuje się aby budowanie szkoły przyszłości zacząć od budowania charakteru, rozumianego jako względnie stały, nawykowy sposób myślenia i zachowania się w różnych sytuacjach. Żeby jednak móc go kształtować u uczniów, musimy najpierw popracować nad sobą (nauczycielami), wykształcić w sobie podstawowe cechy: poczucie własnej wartości, proaktywność, spójność wewnętrzną, pozytywne myślenie. To jest nowe podejście do kształcenia w szkole XXI wieku.

Absolwenci oleckich szkół ponadgimnazjalnych powinni być dobrze przygotowani do aktywnego udziału w życiu publicznym, do wielokrotnej możliwej zmiany zawodu; powinni posiadać wystarczające kwalifikacje do sprostania konkurencji w kraju i za granicą oraz zdobyć umiejętność rozwijania własnej tożsamości. Główny obszar zmian powinien dotyczyć celu kształcenia – umiejętności uczenia się przez całe życie, umiejętności pracy zespołowej, komunikowania się z innymi ludźmi, rozwiązywania problemów.

Kolejnym ważnym aspektem wychowawczym jest uświadomienie wychowania w popkulturowym otoczeniu. Jak żyć i jak wychowywać w czasach kontrkultury opartej na komercji, zysku, zgiełku, długów, kredytów, zgubnych tendencji popkultury, ideologii konsumpcjonizmu, dyktatury relatywizmu. Dzisiaj w naukach społecznych, a zwłaszcza w sferze nauk o wychowaniu, postępujemy tak, jakbyśmy błądzili w jakiejś *selva obscura* (mroczna puszcza) bez drogowskazu świadomości celu. Dlatego też należy wprowadzić do programów wychowawczych aspekty świadomego wyboru w otaczającej nas popkulturze.

Wyznaczone cele operacyjne powinny stać się głównymi wyznacznikami oleckiej edukacji.

Cel operacyjny

Wypracowanie potrzeb, postaw i umiejętności pozwalających w pełni korzystać z nowych technologii informatycznych w tym e-nauczania.

1. Rozwijanie kompetencji cyfrowych, popularyzowanie usług cyfrowych.
2. Elementy e-lekcji z wykorzystaniem nowych narzędzi (e-podrecznik, e-dziennik, aplikacje w „chmurze”), inne zasoby internetowe.
3. Działania w obszarze kompetencji cyfrowych na: osobach nauczających oraz innych pracownikach instytucji edukacyjnych i kultury, pracownikach organizacji pozarządowych do przygotowywania i prowadzenia zajęć pozalekcyjnych, szkoleń, doradztwa do samorozwoju.

Cel operacyjny

Efektywność nauczania i wysoka jakość kształcenia umożliwiająca każdemu uczniowi wszechstronny rozwój. Logodydaktyka jako kluczowe i innowacyjne podejście do kształcenia osób nauczających i nauczanych.

1. Przygotowywanie uczniów do funkcjonowania w przyszłości. Wyposażenie ucznia nie tylko w wiedzę, ale także przygotowanie go do konieczności dokonywania wielokrotnych wyborów oraz zaopatrzenie go w szereg umiejętności przydatnych do rozwiązywania problemów.
2. Przygotowywanie uczniów do samodzielnego zdobywania wiedzy, rozwijania umiejętności, gromadzenia i analizowania informacji, stawiania i rozwiązywania problemów, badania otaczającego świata i kierowania własnym rozwojem.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

3. Współczesna szkoła jako szkoła dialogu, w której zwraca się szczególną uwagę na współdziałanie uczniów ze sobą, jak również nauczycieli z uczniami.
4. Wzmocnienie u uczniów takich umiejętności jak: kreatywność, komunikatywność, systematyczność, zdolności analityczne, otwartość na doświadczenia, dyspozycyjność, motywacja, zaradność, uczciwość, umiejętność pracy w grupie, stabilność emocjonalna, odporność na stres, optymizm, a także stała chęć uczenia się, poprzez wprowadzenie innowacyjnych metod kształcenia i wychowania – logodydaktykę.
5. Przygotowanie uczniów szkół ponadgimnazjalnych powiatu oleckiego w taki sposób, aby mogli na egzaminie zewnętrznym sprostać standardom wymagań egzaminacyjnych.

Cel operacyjny

Wspieranie realizacji funkcji szkoły w środowisku lokalnym.

1. Intensyfikacja współpracy z przedsiębiorcami w zakresie diagnozowania inteligentnych specjalizacji określonych dla województwa warmińsko-mazurskiego a określonych w Regionalnym Programie Operacyjnym.
2. Dostosowanie kształcenia zawodowego, ogólnokształcącego do lokalnego, regionalnego czy wręcz europejskiego rynku pracy.
3. Diagnozowanie rynku pracy celem odkrywania inteligentnych specjalizacji w obszarach: ekonomia wody, drewno i meblarstwo oraz żywność wysokiej jakości, celem zwiększenia zatrudnialności absolwentów szkół zawodowych.
4. Przygotowanie ciekawej oferty kształcenia ustawicznego.
5. Doskonalenia kadry pedagogicznej w kierunku nowatorskich metod nauczania.
6. Powstrzymanie odpływu absolwentów szkół gimnazjalnych poza powiat olecki poprzez podniesienie jakości kształcenia i szeroką ofertę edukacyjną w szkołach ponadgimnazjalnych i policealnych.
7. Przystosowanie placówek oświatowych do zniesienia barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.
8. Zwiększenie roli pedagogów i psychologów w szkołach oraz doradców zawodowych.
9. Wspieranie merytoryczne, prawne i finansowe działań dyrektorów szkół w zakresie walki z patologią.
10. Wychowanie w popkulturze z zachowaniem uniwersalnych wartości człowieka.
11. Wytlumaczenie młodzieży zgubnych skutków bezkrytycznego, nieświadomego uczestnictwa przyjmowania i naśladowania wzorów zachowań, lansowanych i promowanych przez niektóre tendencje popkultury.
12. Organizowanie podstaw współpracy oraz wymiany doświadczeń z młodzieżą z krajów UE.
13. Budowa nowego wizerunku oleckiej szkoły ponadgimnazjalnej - przyciągającej ucznia ciekawą ofertą kształcenia i rozwoju osobistego.
14. Wzrost konkurencyjności placówek oświatowych w regionie, poprzez współpracę z uczelniami wyższymi oraz innymi instytucjami wspomagających rozwój szkół.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

15. Wspieranie roli szkoły w procesie integracji powiatu i budowania tożsamości lokalnej przez rozszerzenie w programach nauczania historii regionu i wiedzy o dziedzictwie kulturowym.
16. Doposażenie szkół i placówek w nowoczesny sprzęt dydaktyczny i multimedialny.
17. Doposażenie bazy kształcenia zawodowego w ramach inteligentnych specjalizacji.
18. Unowocześnienie obiektów sportowych.
19. Utworzenie szkoły sportowej lub mistrzostwa sportowego o zasięgu regionalnym.
20. Stworzenie Uniwersytetu III Wieku.
21. Stworzenie przejrzystego i efektywnego zarządzania oświatą przy wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych

CEL STRATEGICZNY

III. KULTURA I KULTURA FIZYCZNA

Cel operacyjny

Dbłość o dziedzictwo kulturowe Powiatu Oleckiego, upowszechnianie wiedzy w tym zakresie oraz organizacja działań ochronnych

Kierunki działań w/w celu:

1. Sprawowanie mecenatu nad działalnością kulturalną w powiecie oleckim.
2. Zapewnienie warunków działania i rozwoju biblioteki powiatowej oraz nadzór nad wykonywaniem zadań biblioteki powiatowej.
3. Prowadzenie współpracy i wymiany kulturalnej z zagranicą.
4. Promowanie działalności artystycznej i kulturalnej powiatu oleckiego w kraju i za granicą.
5. Koordynacja, organizacja i współorganizacja imprez kulturalnych, uroczystości i obchodów stałych lub jednorazowych o zasięgu lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym, w tym między innymi festiwali, koncertów, przeglądów spotkań, plenerów, wystaw artystycznych, konkursów, quizów.
6. Opracowanie Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Oleckiego.
7. Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w zakresie ochrony zabytków znajdujących się na terenie powiatu oleckiego.
8. Oznakowanie zabytków znajdujących się na terenie powiatu oleckiego znakami informującymi o tym, że zabytek podlega ochronie.
9. Popularyzacja i upowszechnianie wiedzy o zabytkach i kulturze powiatu oleckiego.

Cel operacyjny

Wspieranie sportu i kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych na terenie powiatu oleckiego.

Kierunki działań w/w celu:

1. Koordynacja, organizacja i współorganizacja zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych o charakterze ponadgminnym.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

2. Tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu w powiecie oleckim.
3. Popularyzowanie kultury fizycznej wśród młodzieży szkolnej.
4. Upowszechnianie i rozwijanie aktywnych form wypoczynku na terenie powiatu oleckiego.
5. Zapewnienie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w aktywnym życiu sportowym.

CEL STRATEGICZNY

IV. TURYSTYKA I PROMOCJA

Cel operacyjny

Promowanie atrakcji i walorów turystycznych powiatu oleckiego

Kierunki działań w/w celu:

1. Opracowanie kalendarza imprez kulturalnych, sportowych i promocyjnych odbywających się na terenie powiatu oleckiego.
2. Koordynacja, organizacja i współorganizacja oferty turystycznej powiatu oleckiego.
3. Promocja atrakcji i walorów turystycznych powiatu oleckiego w kraju i zagranicą.
4. Promocja potencjału gospodarczego i kulturalnego powiatu oleckiego w kraju i zagranicą.
5. Inicjowanie i kreowanie działań na rzecz rozwoju turystyki oraz koordynowanie uczestnictwa w targach turystycznych i imprezach promocyjnych powiatu oleckiego.
6. Wspieranie działań organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w realizacji zadań publicznych i celów społecznych.
7. Bieżące i profesjonalne prowadzenie strony internetowej Starostwa Powiatowego w Olecku oraz portalu turystycznego Krainy EGO (Ełk – Gołdap – Olecko).

CEL STRATEGICZNY

V. AKTYWNA POLITYKA RYNKU PRACY

Zgodnie z art. 4ust. 17 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013r. poz. 595 tj. ze zm.) powiat wykonuje zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania bezrobocia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Biorąc pod uwagę strategię rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 obszar ten mieści się w priorytecie I – Konkurencyjna gospodarka, celu strategicznym 8.1. Wzrost konkurencyjności gospodarki oraz celach operacyjnych i działaniach obszaru 9, szczególnie 9.1.1 – Wzrost konkurencyjności firm, 9.1.2 – Wzrost liczby miejsc pracy. Realizacja powiatowej polityki w zakresie rynku pracy pozostaje też w bezpośrednim związku z pozostałymi celami operacyjnymi obszaru 9 –w tym szczególnie z 9.1.5 – Wzrost potencjału turystycznego, 9.1.6 – Wzrost konkurencyjności usług dla starzejącego się społeczeństwa, 9.1.7 – Wzrost potencjału instytucji otoczenia biznesu, 9.2.1 – Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy.

Cel operacyjny – wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy:

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

1. Udzielanie przedsiębiorcom wsparcia finansowego w zakresie tworzenia miejsc pracy dla osób pozostających bez zatrudnienia.
2. Inicjowanie i współudział w tworzeniu instytucji wsparcia okołobiznesowego głównie w zakresie możliwości pozyskiwania środków europejskich.
3. Wspieranie pracodawców i ich pracowników w zakresie kształcenia ustawicznego.
4. Wspieranie osób bezrobotnych podejmujących działalność gospodarczą, szczególnie na obszarach wiejskich.

Cel operacyjny – wspieranie osób zaliczonych do grup defaworyzowanych na lokalnym rynku pracy:

1. Podejmowanie przedsięwzięć w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej dla osób długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych, osób o niskich kwalifikacjach.
2. Wspieranie aktywizacji osób młodych poprzez organizację staży, zatrudnienia subsydiowanego oraz doskonalenie kwalifikacji zawodowych.
3. Dążenie do pełnego wykorzystania instrumentów i programów rynku pracy, szczególnie w stosunku do kobiet, osób po 50 roku życia, osób zamieszkujących tereny wiejskie.

Cel operacyjny – wzmacnianie efektywności działań podejmowanych na rzecz wzrostu zatrudnienia:

1. Rozwój współpracy z III sektorem, w tym zlecenie zadań samorządu powiatu organizacjom pozarządowym.
2. Intensyfikacja współpracy ze służbami pomocy społecznej na rzecz osób mających trudności na lokalnym rynku pracy.
3. Podniesienie jakości współpracy z placówkami edukacyjnymi w zakresie kształcenia dostosowanego do potrzeb rynku pracy.
4. Inicjowanie i tworzenie partnerstw lokalnych i ponadregionalnych na rzecz rozwoju lokalnego rynku pracy.

CEL STRATEGICZNY

VI. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

POWIAT OLECKI PRZYJAZNY ŚRODOWISKU

Czyste środowisko przyrodnicze, bogactwo i niepowtarzalne krajobrazy ziemi oleckiej nakładają obowiązek ciągłej dbałości o zachowanie tych walorów dla siebie i przyszłych pokoleń. Samorząd powiatowy będzie prowadził politykę ochrony środowiska i zasobów naturalnych z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju.

W swoich działaniach będzie współpracował z samorządami gminnymi i ościennymi powiatami oraz z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze „środowisko”.

Głównymi aktami prawnymi stanowiącymi podstawę do osiągnięcia celu strategicznego będzie: Prawo ochrony środowiska, akty wykonawcze, Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Oleckiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 (przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Olecku Nr XXXIII/224/2013 z dnia 19 września 2013r.), Program Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej (przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr IV/97/15 z dnia 16 lutego 2015r.).

Poprawa jakości i ochrony powierzchni ziemi

Cel ten będzie osiąganym przez:

- zgodnie z kodeksem dobrej praktyki rolniczej prawidłowe rolnicze użytkowanie gleby (nawożenie, płodozmian, zapobieganie procesom erozji, stosowanie zasad integrowanej ochrony roślin),
- zachęty do rozwoju rolnictwa ekologicznego,
- racjonalne użytkowanie kopalin i rekultywację wyrobisk poeksploatacyjnych,
- zalesianie gruntów.

Poprawa jakości i ochrona powietrza

Dbłość o czystość powietrza przejawiać się będzie:

- przestrzeganiem przez podmioty (posiadające pozwolenia na emisję) określonych w pozwoleniach standardów emisyjnych,
- ograniczeniem emisji zanieczyszczeń przemysłowych i energetycznych,
- ograniczeniem emisji do powietrza ze źródeł rozproszonych poprzez wymianę źródeł ogrzewania (pieców) w budynkach jednorodzinnych na bardziej sprawne energetycznie i mniej emisyjne,
- preferowaniem ogrzewania przyjaznego środowisku z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii do produkcji energii cieplnej,
- preferowaniem transportu przyjaznego środowisku,
- usuwaniem azbestu z pokryć dachowych.

Hałas

Dla poprawy obecnego stanu w tym zakresie powinny być preferowane technologie redukujące hałas. Nowe potencjalne źródła hałasu należy lokalizować w miejscach najmniej uciążliwych dla mieszkańców. Należy przestrzegać i egzekwować obowiązujące strefy ciszy na jeziorach i obszarach chronionych.

Zachowane walory krajobrazowe

Niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia tego celu to:

- zapewnienie skutecznej ochrony obszarów uwzględnionych w programie „Natura 2000” (tereny Puszczy Boreckiej),
- zalesienia i zadrzewienia,
- przestrzeganie obowiązujących przepisów na obszarach krajobrazu chronionego w procesach inwestycyjnych,
- wdrażanie na obszarach cennych przyrodniczo proekologicznych form gospodarowania,
- wykorzystywania programów rolno – środowiskowych i klimatycznych jako instrumentu ochrony cennych gatunków na terenach rolnych,
- ochrona fauny i flory z jednoczesnym działaniem w kierunku zmniejszania populacji nadmiernego występowania niektórych gatunków: bóbr, norka.

Zwiększenie lesistości powiatu

1. Zalesienia gruntów rolnych i o niskiej przydatności rolniczej.
2. Poprawa stanu zasobów leśnych nie stanowiących własności Skarbu Państwa (poprzez przestrzeganie ustaleń obowiązujących Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów).

Jakość wód i poprawa stosunków wodnych

Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych będzie realizowany poprzez :

- dalsze „wodociągowanie” wsi połączone z budową sieci kanalizacyjnej,
- budowa nowych oraz modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków,
- budowa oczyszczalni przydomowych w miejscach, gdzie nie planuje się kanalizacji sanitarnej,
- zmniejszenie zanieczyszczeń z rolnictwa (z produkcji zwierzęcej) poprzez budowę szczelnych zbiorników na płynne odchody zwierzęce i budowę płyt na składowanie obornika,
- utrzymywanie we właściwym stanie istniejących urządzeń melioracyjnych, odbudowa urządzeń zdegradowanych oraz budowa nowych,
- budowę zbiorników retencyjnych (stawów rybnych),
- przestrzeganie standardów emisyjnych w działających oczyszczalniach ścieków,
- modernizacja istniejących oczyszczalni w celu podniesienia ich sprawności,
- budowę nowych zbiorczych oczyszczalni ścieków.

Wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa – właściwa edukacja ekologiczna

Działania w tym zakresie będą obejmować :

- edukacja ekologiczna w programach nauczania na wszystkich etapach,
- uwzględnienie edukacji ekologicznej dorosłej części społeczeństwa (szkolenia, popularyzacja wydawnictw, informacje nt. środowiska naturalnego w mediach),
- tworzenie i wyposażenie obszarów służących edukacji ekologicznej.

CEL STRATEGICZNY

VII. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Cel operacyjny 1 - Dostęp do wysokiej jakości infrastruktury usług publicznych: medycznych oraz socjalnych.

Cel szczegółowy:

Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczynią się do rozwoju lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych w celu podniesienia jakości i skuteczności usług publicznych.

Kierunki działań:

1. Przeprowadzanie niezbędnych, z punktu widzenia udzielanych świadczeń zdrowotnych, prac remontowo-budowlanych, dostosowaniu infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, a także wyposażeniu w sprzęt medyczny oraz technologie informatyczne w podległych powiatowi placówkach ochrony zdrowia w oparciu o zidentyfikowane deficyty i potrzeby, z uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej oraz zmian demograficznych w powiecie.
2. Inwestycje służące wzmocnieniu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz dziennych i środowiskowych form opieki medycznej (zarówno w kontekście deinstytucjonalizacji oraz tworzenia dziennych i środowiskowych form opieki).
3. Inwestycje w jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz jednostki organizacyjne wyspecjalizowane w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego, w celu poprawy jakości i dostępności do udzielanych świadczeń zdrowotnych oraz efektywności systemu ratownictwa medycznego. Inwestycje w infrastrukturę transportu medycznego (włącznie z całym niezbędnym, pomocniczym wyposażeniem i urządzeniami), konieczną dla zapewnienia usług ratownictwa medycznego przez 24 godziny na dobę /7 dni w tygodniu.
4. Inwestycje w infrastrukturę powiatowych jednostek ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej obiektów, modernizację lub budowę obiektów składowania i termicznej utylizacji wytwarzanych odpadów niebezpiecznych z odzyskaniem energii, ograniczanie emisji szkodliwych substancji do środowiska, inwestycje w OZE.
5. Inwestycje w infrastrukturę na rzecz integracji społecznej (typu kluby integracji społecznej, centra integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej) służącą przygotowaniu do wejścia na rynek pracy.
6. Inwestycje w infrastrukturę podmiotów świadczących usługi z zakresu aktywizacji dzieci i młodzieży ze środowisk najuboższych zagrożonych dziedziczeniem ubóstwa, sprzyjających zmianom zachowań społecznych (np. centra aktywności lokalnej, świetlice środowiskowe, młodzieżowe kluby integracji).
7. Inwestycje w infrastrukturę potrzebną do wsparcia osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w postaci mieszkań o charakterze wspieranym, w tym mieszkań chronionych zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
8. Inwestycje w infrastrukturę socjalną służącą świadczeniu usług opiekuńczych /rehabilitacyjnych osobom zależnym, m.in. starszym, niepełnosprawnym, chorym psychicznie.
9. Utrzymanie standardów istniejącej infrastruktury instytucjonalnej w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej oraz jej modernizacja odpowiadająca zmieniającym się potrzebom osób korzystających z usług.

Cel operacyjny 2 - Aktywne i zdrowe starzenie się

Cel szczegółowy:

Zmniejszenie poziomu dezaktywacji zawodowej ze względu na chorobę lub niepełnosprawność w celu polepszenia stanu zdrowia pracowników, szybszego powrotu do zdrowia po chorobach zwiększenia aktywności zawodowej mieszkańców powiatu.

Kierunki działań:

1. Realizacja programów zdrowotnych obejmujących profilaktykę, diagnostykę i promocję zdrowia, świadczonych indywidualnym osobom w celu zachowania dobrego stanu zdrowia i wydłużenia wieku aktywności zawodowej wśród mieszkańców powiatu, w tym np.:
  - a) realizacja programów dotyczących zwalczania chorób i ich następstw będących istotnym problemem regionu oraz powiatu, w tym chorób określonych w założeniach „Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020” (m.in. choroby onkologiczne, choroby układu krążenia, choroby układu oddechowego, choroby i zaburzenia psychiczne, borelioza i kleszczowe zapalenie mózgu),
  - b) podejmowanie działań zmierzających do eliminowania zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, w tym działania szkoleniowe,
  - c) realizacja programów ze szczególnym uwzględnieniem rehabilitacji medycznej w kontekście aktywności zawodowej.
2. Wzmacnianie integracji społecznej na rzecz osób starszych.

Cel operacyjny 3 – Włączenie społeczne

Cele szczegółowe:

Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej i socjalnej.

Kierunki działań:

1. Ułatwienie dzieciom z rodzin zagrożonych ubóstwem/lub wykluczeniem społecznym dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług opieki zdrowotnej w części profilaktyki zdrowotnej w celu zapobiegania zachorowaniom, niepełnosprawności, wadom rozwojowym u dzieci i młodzieży, w tym np:
  - a) opracowanie i wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych,
  - b) opracowanie i wdrożenie programów zapobiegania rozwojowi próchnicy u dzieci,
  - c) profilaktyka raka szyjki macicy poprzez szczepienia dziewcząt w wieku 11-14 lat przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego.
2. Zwiększenie dostępności usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w celu ograniczenia nierówności w dostępie do usług społecznych, jak też podniesienia jakości świadczonych usług społecznych poprzez:
  - a) świadczenie usług eliminujących dysfunkcje osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, m.in. wsparcie pieczy zastępczej, specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, koordynatora pieczy zastępczej, skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
  - b) lokalne działania integracyjne społeczności, sprzyjające włączeniu społecznemu.
3. Rozwój różnorodnych form wsparcia na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przeciwdziałanie dysfunkcjom rodzin.
4. Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności kadry systemu pomocy społecznej oraz systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU OLECKIEGO

5. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwiązywania problemów społecznych oraz integracja działań partnerów społecznych.
6. Opracowywanie i realizacja programów i projektów na rzecz rodzin, osób i dzieci objętych różnymi formami pomocy społecznej.

WSKAŹNIKI REALIZACJI STRATEGII

Wskaźniki służące ocenie realizacji strategii to wskaźniki działań:

- konkretne nakłady finansowe dla scharakteryzowania poszczególnych działań,
- długość realizowanej infrastruktury drogowej,
- stopa bezrobocia,
- udział aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym,
- kierunki kształcenia zawodowego w oparciu o umowy z przedsiębiorcami,
- ilość poradni specjalistycznych w służbie zdrowia,
- długość oczekiwania do specjalisty,
- liczba projektów realizowanych samodzielnie i z partnerami tj. gminami, przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi i partnerami zagranicznymi,
- ilość osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy finansowej.

Ustalony zestaw wskaźników ma charakter otwarty, co oznacza, że winien być na bieżąco dostosowany do zaistniałych zmian oraz wskazań Rady Powiatu.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Strategia rozwoju powiatu do roku 2025 została przygotowana z myślą, iż zdecydowana większość podejmowanych działań będzie miała miejsce w latach 2016-2023. Należy zaznaczyć nie wszystkie zadania w tym okresie zostaną zakończone. Wynika to z faktu, iż działania strategiczne mają charakter kilkuletnich procesów, ponadto część postulowanych w strategii kierunków rozwoju zależne jest również od czynników zewnętrznych (np. polityki Rządu RP, Unii Europejskiej).

Rozwój Powiatu Oleckiego będzie zależał nie tylko od samorządu lokalnego, ale również od biznesu, inwestycji, kultury, organizacji pozarządowych, sprawnej administracji, jednostek organizacyjnych powiatu i aktywności społecznej. Kluczową sprawą realizacji strategii jest likwidowanie podstawowych słabości powiatu w zakresie infrastruktury drogowej oraz dostępności i jakości usług publicznych.

Skuteczna realizacja strategii rozwoju powiatu zakłada wykorzystanie dla celów rozwojowych nie tylko środków własnych, ale głównie środków europejskich oraz z budżetu państwa.

Realizacja strategii wymaga konsekwencji w podejmowaniu decyzji i koordynacji prowadzonych działań w różnych obszarach, dla których opracowane są lub będą odrębne programy, plany rozwojowe.

Programy rozwoju powiatu będą stanowić dokument wykonawczy w stosunku do strategii rozwoju Powiatu Oleckiego.

SEKRETARZ POWIATU

EDWARD ADAMCZYK

